

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 292/2020-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. augusta 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Martina Vernarského (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Petra Straku predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. b), 3, 4 a 5 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj namietaného porušenia čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Rožňava č. k. 15 Nt 26/2018-15 z 5. februára 2019 a uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8 Tos 21/2019 z 19. marca 2019 a takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .
2. Žiadosti [REDACTED] o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky n e v y h o v u j e .

Odôvodnenie :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. júla 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. b), 3, 4 a 5 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj namietaného porušenia čl. 144 ods. 1 ústavy a čl. 17 dohovoru uznesením Okresného súdu Rožňava (ďalej len „okresný súd“) č. k. 15 Nt 26/2018-15 z 5. februára 2019 a uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 Tos 21/2019 z 19. marca 2019.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal na okresnom súde 30. novembra 2018 návrh na povolenie obnovy konania podľa § 398 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 3 T 162/2015 z 27. júla 2016 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 6 Tos 85/2016 z 27. septembra 2016.

3. Okresný súd namietaným uznesením č. k. 15 Nt 26/2018-15 z 5. februára 2019 (ďalej tiež „napadnuté uznesenie okresného súdu“) odmietol návrh sťažovateľa na obnovu konania s odôvodnením, že *„vo veci ide už o tretí návrh na povolenie obnovy konania podaný z mojej strany, pričom neakceptoval novú skutočnosť, o ktorej súd nevedel a ani ja v dobe, kedy vo veci samej vydal súd rozsudok č. k. 3 T 162/2015. Jednalo sa o nových svedkov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ].“*

4. Sťažovateľ namieta, že v odôvodnení napadnutého uznesenia okresného súdu nie sú tieto osoby uvedené *„vo výpočte osôb označených súdom ako len opätovné navrhnuté dôkazy“*. Označení svedkovia mali spochybníť vierohodnosť poškodeného a jeho tvrdenia *„na polícii a počas súdnych konaní“*.

5. Sťažovateľ pripojil k svojmu návrhu na obnovu konania aj listinné dôkazy spochybňujúce vierohodnosť ďalších svedkov, tieto však okresný súd nevzal do úvahy ako nové skutočnosti. Sťažovateľ vytýka okresnému súdu aj skutočnosť, že okresný súd nenariadil pre účely rozhodovania o návrhu sťažovateľa na obnovu konania verejné zasadnutie a návrh odmietol na neverejnom zasadnutí.

6. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ 14. februára 2019 sťažnosť, následne v jeho mene podal sťažnosť aj ustanovený právny zástupca 15. februára 2019. Obsahom podaných sťažností bola najmä námietka, že okresný súd nesprávne vyhodnotil nových svedkov navrhovaných sťažovateľom ako „*opätovne navrhované osoby*“.

7. Krajský súd sťažnosť zamietol uznesením sp. zn. 8 Tos 21/2019 z 19. marca 2019 (ďalej tiež „*napadnuté uznesenie krajského súdu*“), pričom sa nevysporiadal s námietkami sťažovateľa a nezaoberal sa ani doplnením jeho sťažnosti, ktoré podal 25. februára 2019. Aj krajskému súdu sťažovateľ vytýka, že vo veci rozhodol na neverejnom zasadnutí, čím mu konajúce súdy oboch stupňov „*bránili v práve na prístup k súdu*“.

8. V petite svojej sťažnosti navrhol sťažovateľ vysloviť porušenie označených základných práv a práv, zrušiť napadnuté uznesenia okresného aj krajského súdu a vrátiť vec na ďalšie konanie a rozhodnutie okresnému súdu.

9. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti požiadal aj o ustanovenie právneho zástupcu na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, ako aj „*pre spísanie kvalifikovanej žiadosti*“.

II.

Relevantná právna úprava

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

13. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

14. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. Podľa čl. 17 ústavy:

1) Osobná sloboda sa zaručuje.

(2) Nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

(3) Obvineného alebo podozrivého z trestného činu možno zadržať len v prípadoch ustanovených zákonom. Zadržaná osoba musí byť ihneď oboznámená s dôvodmi zadržania, vypočutá a najneskôr do 48 hodín a pri trestných činoch terorizmu do 96 hodín prepustená

na slobodu alebo odovzdaná súdu. Sudca musí zadržanú osobu do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od prevzatia vypočuť a rozhodnúť o väzbe alebo o jej prepustení na slobodu.

(4) Obvineného možno zatknúť iba na odôvodnený písomný príkaz sudcu. Zatknutá osoba musí byť do 24 hodín odovzdaná súdu. Sudca musí zatknutú osobu do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od prevzatia vypočuť a rozhodnúť o väzbe alebo o jej prepustení na slobodu.

(5) Do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

(6) Zákon ustanoví, v ktorých prípadoch možno prevziať osobu do ústavnej zdravotníckej starostlivosti alebo ju v nej držať bez jej súhlasu. Takéto opatrenie sa musí do 24 hodín oznámiť súdu, ktorý o tomto umiestnení rozhodne do piatich dní.

(7) Skúmanie duševného stavu osoby obvinenej z trestného činu je možné iba na písomný príkaz súdu.

16. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

17. Podľa čl. 5 ods. 1 písm. b) dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane na základe postupu stanového zákonom: b) zákonné zatknutie alebo pozbavenie slobody z dôvodu nesplnenia rozhodnutia vydaného súdom v súlade so zákonom alebo s cieľom zabezpečiť splnenie povinnosti stanovenej zákonom;

18. Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo pozbavený slobody v súlade s ustanovením odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej moci a má právo, aby jeho vec bola prejednaná v primeranej lehote, alebo byť prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa takáto osoba dostaví na pojednávanie.

19. Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody, má právo podať návrh na začatie konania, v ktorom súd urýchlene rozhodne o zákonnosti pozbavenia jeho slobody a nariadi prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné

20. Podľa čl. 5 ods. 5 dohovoru každý, kto bol zatknutý alebo pozbavený slobody v rozpore s ustanoveniami tohto článku, má nárok na odškodnenie.

21. Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, má právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom bez ohľadu na to, že porušenie spôsobili osoby pri plnení ich úradných povinností.

III.

Právne hodnotenie ústavného súdu

K namietanému porušeniu základných práv a práv sťažovateľa napadnutým uznesením okresného súdu

22. Ústavný súd vo vzťahu k tejto časti ústavnej sťažnosti odkazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, v zmysle ktorého má sťažovateľ právo domáhať sa ochrany práv a slobôd pred ústavným súdom iba v prípade, ak o ich ochrane nerozhoduje iný súd. Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje.

23. Keďže sťažovateľ mal možnosť domáhať sa nápravy tvrdeného porušenia svojho práva na krajskom súde v rámci konania o sťažnosti a túto svoju možnosť aj využil, ústavný súd vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv a práv sťažovateľa napadnutým uznesením okresného súdu nemá právomoc na takéto preskúmanie (I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05). Ústavný súd preto časť ústavnej sťažnosti smerujúcu proti napadnutému uzneseniu okresného súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

K namietanému porušeniu základných práv a práv sťažovateľa napadnutým uznesením krajského súdu

24. Predmetom ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na slobodu a osobnú bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. b), 3, 4 a 5 dohovoru a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu, ktorý zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu o zamietnutí návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania v trestnej veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 3 T 162/2015.

25. Ústavná sťažnosť je založená na námietke sťažovateľa, v zmysle ktorej sa krajský súd nevysporiadal s jeho argumentáciou uvedenou v sťažnosti proti rozhodnutiu okresného súdu. V tej sťažovateľ namieta voči rozhodnutiu okresného súdu, že:

- okresný súd jeho návrh na obnovu konania nesprávne posúdil ako návrh uvádzajúci tie isté skutočnosti a dôkazy, ktoré už boli skôr právoplatne zamietnuté, nezohľadniac pritom návrh sťažovateľa na vypočutie dvoch nových svedkov,
- návrh na obnovu konania bol okresným súdom odmietnutý na neverejnom zasadnutí, pričom na tento postup neboli splnené zákonné podmienky.

Sťažovateľ tiež namieta, že krajský súd sa v napadnutom uznesení nevysporiadal s doplnením jeho sťažnosti z 25. februára 2019.

26. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej

by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

27. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

28. Podľa § 399 ods. 1 Trestného poriadku súd návrh na povolenie obnovy konania odmietne, ak

- a) bol podaný neoprávnenou osobou,
- b) smeruje len proti rozhodnutiu alebo výroku, ohľadne ktorého obnova konania nie je prípustná,
- c) ak je obnova konania vylúčená podľa § 395.

29. Podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku súd návrh na povolenie obnovy konania zamietne, ak nezistí podmienky obnovy konania podľa § 394.

30. Podľa § 402 ods. 1 Trestného poriadku o návrhu na povolenie obnovy konania rozhoduje súd na verejnom zasadnutí.

31. Podľa § 402 ods. 2 Trestného poriadku odmietnuť návrh z dôvodov uvedených v § 399 ods. 1 môže aj na neverejnom zasadnutí. Z dôvodu uvedeného v § 399 ods. 2 môže návrh odmietnuť na neverejnom zasadnutí iba v tom prípade, ak návrh uvádza tie isté skutočnosti a dôkazy, ktoré už boli skôr právoplatne zamietnuté, a návrh nanovo podaný je len jeho opakovaním.

32. Z citovanej zákonnej úpravy vyplýva, že ak nie sú splnené formálne podmienky na podanie návrhu na obnovu konania, súd návrh odmietne, a to z týchto dôvodov: (i) návrh bol podaný neoprávnenou osobou, (ii) návrh smeruje len proti rozhodnutiu alebo výroku, proti ktorému obnova konania nie je prípustná, (iii) existuje prekážka povolenia obnovy konania podľa § 395 Trestného poriadku, (iv) návrh obsahuje tie isté skutočnosti, pre ktoré už bol v minulosti návrh zamietnutý. Súd o odmietnutí návrhu na obnovu konania môže rozhodovať na verejnom zasadnutí alebo na neverejnom zasadnutí. V prípade, ak súd návrh na obnovu konania neodmietne z už uvedených dôvodov, pristúpi následne k preskúmaniu dôvodnosti podaného návrhu na obnovu konania. V takomto prípade súd o návrhu na povolenie obnovy konania rozhodne na verejnom zasadnutí.

33. Sťažovateľ v prvom rade voči napadnutému uzneseniu krajského súdu namieta, že krajský súd sa nevysporiadal s namietaným procesným pochybením okresného súdu. Okresný súd podľa sťažovateľa rozhodol na neverejnom zasadnutí bez toho, aby na to boli splnené podmienky predpokladané ustanovením § 402 ods. 2 Trestného poriadku. Sťažovateľ v tejto súvislosti tvrdí, že vo svojom návrhu na obnovu konania označil nový dôkaz, ktorý nebol predmetom ani pôvodného trestného konania, ani jeho predošlých návrhov na obnovu konania. Konkrétne malo ísť o navrhovaný výsluch dvoch nových svedkov, a to [REDACTED] a [REDACTED]. V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje:

34. Sťažovateľ ako dôkaz ku svojej ústavnej sťažnosti pripojil rukou písanú listinu označenú ako „Návrh na povolenie obnovy konania“ z 30. novembra 2018. Z jej obsahu nevyplýva, že by sťažovateľ v rámci svojho návrhu na obnovu konania skutočne navrhol ako nový dôkaz vypočutie svedkov označených ním ako [REDACTED] a [REDACTED]. Uvedené osoby sa vo verzii návrhu, ktorá bola sťažovateľom predložená ústavnému súdu, v žiadnych súvislostiach nevyskytli. Ústavný súd však zároveň musel konštatovať,

že predmetná sťažovateľom predložená listina neobsahovala žiadne také údaje a identifikátory, z ktorých by bolo zrejmé, že ide o obsahovo totožné podanie, ako adresoval sťažovateľ okresnému súdu z titulu návrhu na obnovu konania.

35. Ústavný súd si preto vyžiadal od okresného súdu súdny spis sp. zn. 15 Nt 26/2018, z obsahu ktorého zistil, že sťažovateľ ani vo svojom originálnom návrhu na povolenie obnovy konania, ktorý bol doručený okresnému súdu 4. decembra 2018, výsluch osôb označených ako [REDACTED] a [REDACTED] nenavrhol a takto označené osoby sa v celom obsahu jeho návrhu vôbec nespomínajú. Z obsahu súdneho spisu tiež vyplynulo, že sťažovateľ k návrhu na povolenie obnovy konania nepripojil ani žiadne iné listinné dôkazy.

36. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti adresovanej krajskému súdu proti napadnutému uzneseniu okresného súdu namietal, že okresný súd sa nevysporiadal s jeho návrhom na vypočutie už uvedených svedkov, ústavný súd však musí konštatovať, že toto jeho tvrdenie nemá oporu v obsahu súdneho spisu ani v dôkazoch predložených sťažovateľom. Okresný súd sa nemohol vysporiadať s návrhom, ktorý sťažovateľ celkom zjavne ani nepodal.

37. Krajský súd v tejto súvislosti v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol:

„Je potrebné uviesť, že z jeho strany ide už o tretí návrh na povolenie obnovy konania, keď jeho návrhy boli právoplatne zamietnuté rozhodnutím Okresného súdu Rožňava sp. zn. 3Nt/38/2016 zo dňa 22. 2. 2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6Tos/31/2017 zo dňa 25. 4. 2017 a rozhodnutím Okresného súdu Rožňava sp. zn. 2Nt/19/2017 zo dňa 14. 2. 2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Tos/21/2018 zo dňa 28. 3. 2018.

Správne postupoval okresný súd, keď návrh odsúdeného [REDACTED] na povolenie obnovy konania vo veci Okresného súdu Rožňava pod sp. zn. 3T/162/2015 zamietol.

Z predloženého trestného spisu krajský súd zistil, že okresný súd na neverejnom zasadnutí konanom dňa 5. 2. 2019 v rámci konania o povolenie obnovy konania v posudzovanej trestnej veci odmietol návrh odsúdeného [REDACTED] na povolenie obnovy.

Podľa § 402 ods. 2 Tr. por. z dôvodu uvedeného v § 399 ods. 2 môže súd návrh odmietnuť na neverejnom zasadnutí v tom prípade, ak návrh uvádza tie isté skutočnosti a dôkazy, ktoré už boli skôr právoplatne zamietnuté, a návrh nanovo podaný je len jeho opakovaním.

Opakovaným návrhom na povolenie obnovy, ktorý už bol predtým právoplatne zamietnutý, je najmä návrh smerujúci proti tomu istému rozhodnutiu, voči tej istej osobe, uplatňujúci tie isté skutočnosti a dôkazy.

Odsúdený [REDAKOVANÉ] sa svojimi opakovanými návrhmi v podstate domáha opätovného vykonania celého hlavného pojednávania.

Je potrebné uviesť, že účelom obnovy konania nie je posúdiť celkovú zákonnosť a odôvodnenosť pôvodného rozhodnutia o správnosti postupu konania, ktoré mu predchádzalo, pričom súd nemôže preskúmať zákonnosť postupu v pôvodnom konaní v tom smere, či sa súd pri rozhodovaní vyrovnal so všetkými okolnosťami a obhajobou obvineného.

Pri obnove konania sa rozhoduje, či nové skutočnosti a dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré vyšli najavo až po právoplatnosti rozhodnutia, môžu odôvodniť iné rozhodnutie, než aké bolo urobené v pôvodnom konaní.

Z uvedeného vyplýva, že nestačí nekritické prevzatie novotvrdených skutočností, či dôkazov bez ich zhodnotenia vo vzťahu ku skutočnostiam a dôkazom, z ktorých vychádzali pôvodné skutkové zistenia. Nie každá nová skutočnosť či dôkaz sú totiž spôsobilé vyvolať následky predpokladané v ustanovení § 394 ods. 1 Tr. por. “

38. Ako z citovanej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, krajský súd v ňom jasne a zrozumiteľne uviedol dôvody, pre ktoré sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu o nepovolení obnovy konania vo veci vedenej pod sp. zn. 3 T 162/2015 zamietol. Krajský súd sa zaoberal námietkami sťažovateľa a na všetky pre rozhodnutie o povolení obnovy konania podstatné skutkové a právne otázky dal dostatočné odpovede. Definoval, v čom spočíva úloha všeobecného súdu pri rozhodovaní o povolení obnovy trestného konania a ako sa jej splnenie premietlo do výsledku tohto konkrétneho konania. Krajský súd tiež zrozumiteľne vysvetlil, čo je potrebné chápať pod novým dôkazom v zmysle ustanovenia § 394 ods. 1 Trestného poriadku upravujúceho podmienky povolenia

obnovy trestného konania. S ohľadom na skutočnosť, že sťažovateľom označené osoby neboli ako noví svedkovia v jeho návrhu na obnovu konania uvedené a sťažovateľ žiadne iné nové dôkazy, ktoré mali byť predmetom obnovy konania, neoznačil, nemohol krajský súd vytknúť okresnému súdu, že sa týmto návrhom nezaoberal na verejnom zasadnutí, ale na neverejnom zasadnutí v zmysle § 402 ods. 2 Trestného poriadku. Pokiaľ teda krajský súd v odôvodnení namietaného uznesenia aj s poukazom na citované znenie § 402 ods. 2 Trestného poriadku konštatoval správnosť postupu okresného súdu, nejaví sa tento jeho záver ako svojvoľný, arbitrárny či z ústavného hľadiska neudržateľný.

39. Sťažovateľ namieta aj skutočnosť, že o jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu rozhodoval krajský súd na neverejnom zasadnutí.

40. Podľa § 301 Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí rozhoduje senát tam, kde nie je zákonom predpísané, že sa rozhoduje na hlavnom pojednávaní alebo na verejnom zasadnutí.

41. Z ustanovení Trestného poriadku nevyplýva povinnosť krajského súdu rozhodovať o sťažnosti proti rozhodnutiu, ktorým bol odmietnutý návrh na obnovu konania podľa § 402 ods. 2 Trestného poriadku na verejnom zasadnutí, preto ani v tomto postupe krajského súdu nie je možné vidieť zásah do sťažovateľom označených základných práv a práv.

42. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta proti rozhodnutiu krajského súdu aj to, že tento v napadnutom uznesení nereflektoval doplnenie jeho sťažnosti z 25. februára 2019.

43. Je pravdou, že krajský súd v odôvodnení svojho uznesenia iba konštatuje, že sťažovateľ podal sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu a že ju podal v zákonom ustanovenej lehote, pričom osobitne nerozlišuje medzi sťažnosťou podanou osobne sťažovateľom a sťažnosťou podanou jeho ustanoveným obhajcom, či medzi samotnou sťažnosťou a jej neskorším doplnením. V súhrne podstatnej argumentácie sťažovateľa, ktorý je súčasťou odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu, sú však obsiahnuté všetky zásadné sťažnostné námietky, na ktoré sťažovateľ poukazuje aj v ústavnej sťažnosti. Z obsahu doplnenia jeho sťažnosti z 25. februára 2019 je zrejmé, že sťažovateľ týmto

podaním nedoplnil svoju sťažnosť o nové tvrdenia týkajúce sa dôvodov povolenia obnovy konania, ale s poukazom na stabilizovanú judikatúru iba spochybňuje hodnotenie dôkazov, ktoré bolo vykonané súdmi v pôvodnom trestnom konaní.

44. Krajský súd v tejto súvislosti v už citovanej časti odôvodnenia jeho uznesenia zdôraznil, že úlohou súdu v konaní o povolení obnovy konania nie je posúdiť celkovú zákonnosť a odôvodnenosť pôvodného rozhodnutia a správnosti postupu konania, ktoré mu predchádzalo, a teda sa vysporiadal aj s námietkami, ktoré tvorili obsah doplnenia sťažnosti z 25. februára 2019. Jeho rozhodnutie preto ani z tohto dôvodu nie je možné vnímať ako arbitrárne alebo ústavnoprávne neudržateľné a porušujúce sťažovateľom namietané základné práva a práva podľa ústavy a dohovoru.

45. Ústavný súd poznamenáva, že jeho kompetencie nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie namietanej vecnej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä spôsob, akým malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd.

46. Vychádzajúc z uvedených právnych východísk, ústavný súd zdôrazňuje, že na posúdenie splnenia dôvodnosti návrhu na povolenie obnovy konania podľa § 393 a nasl. Trestného poriadku sú zásadne príslušné všeobecné súdy.

47. Po oboznámení sa s obsahom uznesenia krajského súdu ústavný súd konštatuje, že sťažnostná argumentácia sťažovateľa nie je spôsobilá spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu. Krajský súd jasne a zrozumiteľne objasnil, prečo v prípade sťažovateľa neboli naplnené podmienky pre obnovu konania podľa § 394 Trestného poriadku. Svoj právny názor v tomto smere krajský súd konformne odôvodnil a ústavnému súdu na tom neprináleží nič meniť. Právne závery krajského súdu majú racionálny základ a sú plne udržateľné aj v rovine ústavného práva. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom

krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov (strán) konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). Podľa ústavného súdu však posúdenie dôvodnosti návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy pôvodného konania v jeho trestnej veci krajským súdom, ktorý svojím uznesením zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy, osobitne jeho závery, takéto nedostatky nevykazujú a sťažovateľ svojou argumentáciou v ústavnej sťažnosti adresovanej ústavnému súdu nedokázal žiadny zo záverov, na ktorých krajský súd založil napadnuté uznesenie spochybníť.

48. Na tomto základe ústavný súd zastáva názor, že neexistuje ústavne relevantný dôvod na to, aby do napadnutého uznesenia krajského súdu zasahoval, pretože pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mohla zakladať dôvod na vyslovenie porušenia sťažovateľom označených základných práv a práv napadnutým uznesením krajského súdu po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Z tohto dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

49. Napokon k namietanému porušeniu čl. 144 ods. 1 ústavy a čl. 17 dohovoru ústavný súd iba v krátkosti konštatuje, že tieto ustanovenia ústavy a dohovoru žiadne (základné) práva, ktorých porušenie by sťažovateľ v rámci konania podľa čl. 127 ods. 1 ústavy mohol namietat', negarantujú, preto bolo potrebné ústavnú sťažnosť aj v tejto časti posúdiť ako zjavne neopodstatnenú.

50. Sťažovateľ taktiež požiadal ústavný súd o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

51. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde navrhovateľovi, ktorý požiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ústavný súd môže ustanoviť právneho zástupcu, ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

52. Na to, aby ústavný súd mohol rozhodnúť o ustanovení právneho zástupcu v konaní pred ním, musí najprv zistiť, či sú kumulatívne splnené tri podmienky, resp. predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom: (i) žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť, a to, že (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Pokiaľ ide o podmienku vyžadujúcu, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, táto je splnená vtedy, ak je okrem iného daná právomoc ústavného súdu na jej prerokovanie, ústavná sťažnosť nie je oneskorená ani zjavne neopodstatnená.

53. Ak teda ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia zistí, že v danom prípade nie je daná jeho právomoc na jej prerokovanie, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, znamená to, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda to znamená, že nie je splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, v dôsledku čoho nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom vyhovieť.

54. Keďže ústavný súd odmieta ústavnú sťažnosť sťažovateľa z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, je zrejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017, I. ÚS 383/2019).

55. Pretože nebol splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhoviel.

56. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa formulovanými v petite jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. augusta 2020

Martin Vernarský
predseda senátu